

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Canones Directivi Confraternitatis Sacerdotum Bonae Voluntatis, Sub Invocatione Domini Nostri Jesu Christi in Cruce morientis

Dirckinck, Johann

Coloniae, Anno 1709

VD18 12518239

Canon XIV. De electione Monitoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51869](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51869)

CANON XIV.

Habeat quisvis Confratrem probata
 vita, qui affectuose & suaviter seu
 literis, seu verbis moneat & corrigat; si
 quid r^e n^us decorum aut ipse notaverit,
 aut fama divulgaverit; qui & in extre-
 mis assistat, & obitum Confraternitati
 denuntiet.

EXPOSITIO

SI Ecclesiam, cœtumque fidelium,
 imo quemvis Christianum, scriptu-
 ræ divinæ templum Domini nuncu-
 pant: quidni& nos Sodalitium nostrum,
 plus quàm quingētis Fratribus constans,
 sanctum Dei Templum esse dixerimus;
 cui illud Apostoli quadret: *Templum*
Dei sanctum est, quod estis vos? 1. Co-
 rinth. 3. 17. Templi hujus quasi colum-
 næ sunt Præsides; lapides, reliqui
 Domini Confratres, mutuæ chari-
 tatis & unionis calce conjuncti.

R 6

De

De quolibet autem Templi hujus sancti lapide, certâ ratione, asserere posse videmur, quod de Sancto Sanctorum & justo Justorum, Zacharias Propheta vaticinatus est. c. 3. *Super lapidem unum septem oculi sunt: ecce ego calabo sculpturam ejus.* Super unumquemque Confraternitatis nostræ lapidem, septem oculi sunt, qui eidem invigilent: nimirum oculus Dei Patris, oculus JESU Christi, oculus Spiritus Sancti, oculus Beatissimæ Virginis, oculus S. Angeli Tutelaris, oculus Prælati aut Superioris, & oculus Confratris: qui omnes super lapidem unum, seu quemvis ex nobis sunt intenti ac vigiles: sic enim providentia divina salutis justorum negotium disposuit, ut alter alteri manum auxiliatricem præberet, atque in calando, corrigendo, poliendo ac exornando adjuvaret. Eum in finem Confraternitas nostra suadet & cohortatur, ut quilibet Confratrem probatæ vitæ eligat, qui tanquam oculus invigilet; & si quid minus decorum vel conspexerit, vel famâ vulgatum acceperit, affectuose

&

& suaviter commoneat : juxta Salvatoris doctrinam : *Si peccaverit in te Frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum. si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.* Matth. c. 18. 15. Ut igitur & Canonis consilium, & Redemptoris monitum, meliùs exequamur; in hac expositione, 1. Officium moniti sive monendi. 2. Officium monitoris. 3. Officium utriusque variis exemplis; declarabimus.

I. Officium moniti est, ut Confratrem eligat, benevolentia, prudentia, ac virtute præditum, à quo de delictis moneatur & corrigatur. Ea enim est humanæ naturæ fragilitas ac cæcitas, ut non rarò aut amore proprio, aut ira, concupiscentia, aliave passione ita excæcet; ut pericula sua, aut peccata propria non agnoscat nec cernat, adeoque nec corrigat. Non videmus manticæ, quod à tergo est; in propriis defectibus talpæ, in alienis lynces sumus: ac proinde quanta sit fidelis monitoris utilitas ac necessitas, quis non perspicit? Rectè scribit S. Gregorius Naziansenus in tetrastichis:

Oculus tuetur cætera ; at se non videt.
 Ergo monitorem, rebus in cunctis habe:
 Manus requirit nam manum; pes pedem.
 Tanquam si diceret : quemadmodum
 manus manum, & pes pedem in ambu-
 lando adjuvat, ita Frater Fratri, Amicus
 Amico, Sacerdos Sacerdoti, ut lavetur
 à sordibus, & rectè incedat, se tanquam
 manum, pedemve exhibeat Neque so-
 lum magna ex eo nascitur utilitas; verum
 etiam felicitas censenda est, ejusmodi fi-
 dum reperisse amicum, qui ad animæ
 puritatem, bonæ faniæ, honorisque
 conservationem, ac perfectionem chri-
 stianam & Sacerdotalem nos promo-
 veat ; velut ex adverso non levis est Re-
 gum Principumque infelicitas, quod
 hujusmodi monitore careant ; nec vel
 unus reperiat, qui illud S. Joan-
 nis Baptistæ ad Herodem acroama in-
 sinuet atque intonet ; *Non licet tibi.*
 quin potius, adulentur omnes, pal-
 pum & fucum faciant omnes, bonum,
 malum, & malum, bonum pronunti-
 ent. Horum è numero haud fuit San-
 ctissimus Dominus Clemens VIII. Pon-
 tifex

tifex Maximus; qui sæpius asseveravit, Cardinali Bellarmino, id circo illum à se ad purpuram, evocatum; ut haberet apud se vocem virtutis à qua liberè inter voces fallentes adulantis aulæ, audiret verum; ideoque injunxisset, monere serio, si quid adverteret pro Ecclesiæ bono posse consultiùs agi. Nec officio imposito defuit Cardinalis; sed iussa tam sancta Pontificis veneratus, dici vix potest, quantâ libertate, eo munere functus sit, quantumque suasionibus ejusmodi Ecclesiæ bono profuerit.

Cùm igitur tanta sit hujus admonitionis utilitas, necessitas ac felicitas, facile patet, quàm promptè ac placidè, admonitio sit excipienda; quàmque æquum sit, ut admonitus, non ægrè ferat non indignetur, succenseatque monenti; sed tanquam salubre pharmacum à medico benevolè porrectum, æquâ mente suscipiat. Oportet, ait S. Basilius c.6. summ. 72. moral. *Reprehensionem & increpationem sic suscipere, velut medicamentum extirpatorium affectionis (inordinatæ)*

ordinatæ) *Et preparatorium sanitatis.*
 Aspiciendo scilicet finem, quem Moni-
 tor aut corrector intendit, scilicet, utili-
 tatem, emendationem, & profectum
 spiritualem Moniti. Admirabile est,
 quod legimus Exod. c. 7. de Virga Moy-
 sis thaumaturga, quæ ab Aarone, coram
 Rege Pharaone, projecta in terram ver-
 sa est in colubrum, & devoravit omnes
 serpentes Ægyptiorum. Colubrum
 hunc cum apprehendisset Moyses per
 caudam, rursus versus est in virgam,
 quæ tanto in honore habita est, ut una
 cum Libris Moysis posita fuerit, in ta-
 bernaculo fœderis. Virga hæc, velut
 symbolum aptissimum, correctionem &
 monitionem fraternam adumbrat, quam
 si animo illubenti atque amaro suscepe-
 ris, evadit in serpentem ac venenum,
 quam oporteret esse medicamen & anti-
 dotum. Si verò per caudam apprehen-
 deris, id est, si finem admonitionis at-
 tenderis, eamque prono, ac lubenti ani-
 mo exceperis, evadet in virgam, quæ de-
 voret virgas seu serpentes Ægyptiorum,
 dum imperfectiones, peccata vitia, pra-
 vâsque

vasque consuetudines, ex mundi Ægypto, velut venenatos serpentes allata, abolet ac proscribit.

Quare Domini Confratres, si nondum elegimus fidum ejusmodi amicum, qui nos, si delinquamus, commonefaciat; illum nunc constituamus; eundemque rogemus, cum ipsi in vitiis ac defectibus propriis pervidendis, non raro cœcutiamus, ut siquid sinistri in nobis vel observaverit ipse, vel famam acceperit, liberè nos commoneat; admonitionesque animo libenti ac grato acceptemus, tanquam munus ab optimo amico profectum; cum Magno Gregorio dicentes: *Ab omnibus corrigi, ab omnibus emendari paratus sum, & solum mihi amicum estimo, per cujus linguam, ante districti iudicis apparitionem, mea maculas mentis tergo.*

II. Monitoris verò officium est, ut terna illa, in Canone insinuata expleat.

I. *Si quid minus decorum in Confratre suo aut ipse notaverit, aut fama divulgaverit, affectuosè & suaviter seu literis seu verbis moneat & corrigat.* Nemo igitur

tur dicat: Quid Frater ille ad me? Nunquid custos Fratris mei sum ego? sed meminert, cuius illa vox sit: scilicet pessimi Cain, quæ Deo valde displicuit. Nemo, inquit Doctor Mellifluus serm. de Nativ. S. Joan. *Fratris vitia palpet, peccata dissimulet; Nemo dicat nunquid custos sum ego Fratris mei? est enim consentire, silere rem, quam arguere (& emendare possis. Et, scimus, quia similis pœna facientes manet & consentientes.* Unicuique enim Deus mandavit de proximo suo.

2. In monitione autem observet, quod Canon præscribit ut *affectuose* moneat, id est, non ex intentione sinistra aut qualibet passione; sed ex affectu benevolentiae & charitatis. *Quidquid enim lacerato animo dixeris,* inquit S. Augustinus, *Punientis est impetus, non charitas diligentis, Dilige & dic, quod voles.*

3. Deinde curet, ut moneat *suaviter*, velut Canon innuit. Docuit hoc S. Paulus Timotheum suum. 2. Tim. c. 4. 2. *Argue, obsecra, increpa in omni patientia. Quæ verba exponit S. Prosper L. 2. de*

de vita contempl. c. 2. *Argue coequales, obsecra seniores, increpa juniores; sed propterea addit in omni patientia; quia leniter castigatus, exhibet reverentiam castiganti; asperitate autem nimia & increpatione offensus, neque increpationem suscipit, neque salutem.* Eandem suavitatem monenti inculcat S. Ambrosius L. 1. off. c. 2. *Monitio sit sine asperitate, & hortatio sine offensione. Si praoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, inquit Apostolus, ad Gal. c. 6. vos qui spirituales estis, instruite hujusmodi in spiritu lenitatis.* Ut ostenderet, eos vehementer mites esse oportere, ait S. Chrysostomus in comment. non dixit in mansuetudine; sed in spiritu mansuetudinis. Corrige ergo Fratrem tuum in mansuetudine; ac mansuetudinis spiritu, Dæmonis incurSIONEM accusans magis, quàm animi negligentiam.

4. Si prima monitio effectu careat, non illico despondeat animum Monitor: non uno ictu domatur quercus, iterum iterumque monitio repetenda est: tametsi animo non omnino,

&

& prono recipiatur. *Plus amat, objurgator sanans, quàm adulator dissimulans*, ait S. Augustinus, qui rursus inquit: *Non omnis qui parcit amicus est, non omnis qui verberat inimicus: quia qui phreneticum ligat & lethargicum excitat, ambobus molestus, ambos amat: at quamdiu sunt acri indignantur; sed ambo sanati gratulantur.* Si primæ admonitioni non cessit, secundæ aut tertiæ fortassis cedit, & locum tribuet, atque ita lucraberis Fratrem tuum.

5. Non solùm Monitoris; verùm etiam Consolatoris, & amici fidelis, usq; ad mortem assistentis officium obeat. Obitumque Confraternitati denuntiet, ut suffragia debita pro defuncti anima exposcat. Nec dubitet, quin piissimi, Confratris, Manes, inanimi grati signû, pro acceptis beneficiis singularè quampiam gratiam aut favorem, à benignissimo Numine sint exoraturi, cùm primùm ad sacrosanctæ Triados thronum, conspectumque deducti fuerint.

3. Ne autem nova, aut inusitata quibusdam fortasse videatur, Monitoris hu-

hujusmodi electio; variis, iisque peril-
lustribus, eam exemplis declarabimus:
ex quibus tam Eligentis quàm Monentis
officia, virtutésque abundè elucescent.

1. Primum exemplum perhibet, ma-
gnus Ecclesiæ veteris Doctor & Ductor
Moyses, qui licet Deo esset longè fami-
liarissimus, & ut paginæ sacræ testan-
tur, *Cum Deo loqueretur facie ad faci-*
em, sicut loqui solet homo ad amicum su-
um. Exodi c. 33. Nihilominus, ne aber-
raret à via per desertum, elegit cogna-
tum suum Hodab, tanquam Ductorem
viæ peritum Numer. c. 10. & Monito-
rem, casu quo à via deflecteret. Qua ve-
rò de causa fidum hunc Achatem ac viæ
comitem aut prodromum sibi adscivit?
Respondet S. Augustinus in Prolog. L.
de doct. Christ. dicens: *Moyse maxime*
providus & minime superbus hunc cogna-
tum suum, (Ductorem ac Monitorem:)
assumpsit: noverat enim ex quacunque
anima verum consilium processisset, non ei,
sed illi qui est veritas, immutabili Deo;
attribuendum. Imitentur Ductores &
Doctores populi, per desertum mundi
hujus

hujus ad terram promissionis, ad celestem patriam viam illi demonstrantes ne & ipsi devient, aut populum sibi concreditum, in erroris labyrinthum deducant.

2. Alterum exemplum præbet S. Dionysius Areopagita S. Pauli Discipulus, à S. Chryostomo, volucris cæli appellatus, Nihilominus, vir tantus; & Ecclesiæ primitivæ lumen, ad Timotheum scribens eundem monitorem & correctorem sibi flagitat, dum scripta sua ejus censuræ & crisi subjicit. *Si hæc inquit, aut minus rectè, aut minus planè diximus aut à veritate deviamus, erit humanitatis tuæ corrigere, & curare nolentem agrotare.* Quis obsecro nostrum, quantavis eruditione ac prudentiâ fulgeat, monitorem detrectet? si exempla tam luculenta perpendat?

3. Exemplum est S. Basilus Magnus, Cappadociæ Episcopus eximie Sanctimonie & sapientiæ Doctor, omnium in Oriente Religiosorum Magister. Is nihilominus à transmarinis Episcopis, monitionem, correctionemque reposcit Epist. 77. hæc exarans: *Debebant ad nos*

crebrius

crebrius vestra destinari litera; quibus
vel in proposito confirmaremur, vel si qua
in re offendimus, corrigeremur; non enim
negamus innumeris nos erroribus obno-
xios esse, cum homines simus, & in carne
vivamus. Quanta viri tanti animi demi-
ssio!

4. Exemplum offert S. Gregorius
Naziansenus S. Basilii familiaris: & ere-
mi & mentis, & morum ac studiorum
socius: quem idem Basilius vas electio-
nis, puteumque profundum nuncupat,
S. Hieronymus præceptorem suum no-
minat: S. Gregorius Papa, reverendæ
memoriæ virum appellat. Hic tamen
tantus Doctor, Basilium in monitorem
& consiliarium elegit: identidem ab eo
moneri, ac doceri cupiens: unde hæc e-
jus ad illum verba: *Tu verò os divi-
num & sacrum caput, doce nos, quom-
que progrediendum sit.* Epist. 2. Et
quidem tam importunè ac crebrè
ad eum recurrit; ut illum Basilius tan-
dem, datis literis, cohibere sit coactus.
Quanta correctionis sitis & desiderium?

5. S. Ambrosius Mediolanensis Episcopus orbis oraculum, Ecclesiae lumen fulgidissimum, & columen, Augustini Instructor & Baptista; vir hic sanctus Sabinum placentinum Episcopum, in arbitrum & monitorem adscivit, à quo & corrigi & moneri petiit Epist. 40. *Arbitrum inquit, te rogavi, tuum est liquido discernere, quae corrigas.* Imitentur Pastores Pastorem Sanctum, & Sacerdotes Sacerdotem magnum.

6. S. Augustinus, Hipponensis Episcopus, Doctor Doctorum, inter Doctos sanctissimus, inter sanctos Doctissimus, Cherubinus per scientiam, per amorem Seraphinus, Defensor Fidelium, debellator Haereticorum extitit. Et tamen, ea fuit animi demissione, ut à quovis, etiam juniore, doceri, instrui, corrigique flagitaret. Epist. 75. *Ad Auxilium Episcopum scribit: En adsum senex à juvene Episcopo, Episcopus tot annorum à collega necdum anniculo, paratus sum discere.* Rursum idem in alio loco: *Si posses me docere, quod ignoro, libentissime te sufferrem, non solum verbis increpantem, sed etiam verberibus*

beribus castigantem. Et Sacerdos suavem
& amicam admonitiuncular, si hallu-
cinetur, aut erret, ex humilitatis defectu,
refugiat ?

7. S. Laurentius Justinianus, Vene-
torum Patriarcha & Episcopus, sancti-
tatis & doctrinæ laude clarissimus, vel
ab ipsa sapientia divina ad connubium
invitatus; eâ fuit humilitate; ut Madi-
um de Madiis in Monitorem, & corre-
ctorem adlegerit; eundemque per literas
frequens rogârit; ut siquid notaret, cor-
rigere atque emendare dignaretur; seque
ejus correctioni demissè pariturum spo-
ndit. Viri hujus sancti ac docti, legant
vestigia docti.

Ne prolixiores simus, tacemus Apo-
stolorum Principem, qui S. Paulum
monitorem habuit. Ad Gal. c. 2. Tace-
mus S. Paulum Philemone consiliario,
usum. Ad Philem. v. 14. *Sine consilio tuo
nihil volui facere.* Tacemus S. Bonifa-
cium primum Archi-Episcopum Mo-
guntinum, Martyrem & Germaniæ A-
postolum, qui Ecbertum: S. Damasum
Papam, qui S. Hieronymum: S. Fulgen-

S

tium

tium Episcopum, qui quendam Abbatem: S. Philippum Nerium, qui Cardinalem Baronium; S. Carolum Borromaeum, qui unum & alterum monitorem adhibuit.

Hic orationis filum abrupte meditabamur; cum ecce recens quodpiam exemplum incidit; quod, ne vetera duntaxat recensere videamur, attexere, operæ pretium esse duximus. Magnus in Italia Dux & Princeps nobis notus, beneficus (cujus etiamnum superstitis nomini parcimus) ex certo Ordine religioso virum virtute ac doctrinâ conspicuum, pro conscientia suæ arbitro, simulque Monitore postulavit: is cum advenisset, coram Christi in Crucem suffixi effigie, hisce cum verbis compellavit: mi Pater: ego tibi conscientiam & animam meam committo; simulque injungo; ut sine vel officio meo deesse, vel justitiam non administrare vel alia in re aut excessum, defectum admittere notaris; sincerè, liberè, confidenterque me admoneas; quod nisi præstiteris: coram hoc (crucifixum indigitabat) in die judicii te accusabo.

fabo. O præclarum Principis, salutis ac perfectionis suæ amantis exemplum ! Tot igitur tantorumque sanctorum & virorum illustrium exemplis, quis è nobis DD. Confratres non libens monitorem in delictis, consiliarium in dubiis, amicum in secretis cordis, compatientem in adversis, in prosperis gratulantem, ac denique assistentem & consolantem in extremis, eligat atque admitat ? O quantum inde commodum ? quantum emolumentum ? Quantum solatium ! Audiamus S. Bernardum in Tractatu de ordine vitæ sic differentem: *Magnum hujus vitæ solatium est, ut habeas, cui pectus tuum aperias, cum quo arcana participes, cui committas secreta cordis tui, ut ames & sequaris eum, qui tibi paternâ pietate in tristibus compatia- tur, in persecutionibus adhortetur, & in prosperis gratuletur;*

Quæ cum ita sint, Reverendissimi, Admodum Reverendi Domini, sequamur consilium Canonis, & monitum sapientis: *Consiliarius sit tibi unus de mil- le, qui tibi velut oculus invigilet, velut*

monitor corrigat, velut amicus solati-
um impertiat, velut testis fidelis assistat,
velut frater, obitûs tui diem denuntiet.
Cùm enim in defectibus propriis, ut vi-
dimus, talpæ simus eosdèmq; passione
excœcati sæpenumero non advertamus;
ejusmodi Amici, non solùm utilitatem;
verùm etiam necessitatem ac felicitatem
facilè perspicimus. Adeoque si illum
nondum elegerimus, propediem eliga-
mus, electumque omnibus adulatori-
bus præferamus, velut amicum præci-
puum colamus, ejusdem monita haud
ægrè feramus; sed velut animæ medica-
menta, de manu medici, placidè acce-
ptemus: sic acceptata, erunt morbo-
rum nostrorum præsens alexipharma-
cum; repudiata verò, instar virgæ Moy-
sûs, vertentur in colubrum, toxicum &
venenum. Quodsi etiam à Confratrum
nonnemine in Monitorem assumamur;
munus id charitatis minimè detrecte-
mus; sed eo suscepto, Confratris vitia
non palpemus, lapsus, præsertim foras
erumpentes, famamque nominis læden-
tes, non dissimulemus: verùm *affectuose,*
id

id e
fig
ritu
ac v
neo
tose
cli.
su su
salu
cide
cio
cen
mat
tuar
æte
defi
nur
rò u
rer
gna
sup
len
Die
Am
nia
per

id est magnâ charitatis & benevolentia
 significatione, & *suaviter*, id est in spi-
 ritu lenitatis, cum verborum dulcedine
 ac vultûs serenitate eosdem insinuemus;
 nec desistamus; donec correctos, aboli-
 tîsque spectemus: secundum illud Ec-
 cli. c. 4. *Ne reverearis proximum in ca-
 su suo; nec retineas verbum in tempore
 salutis.* Ac denique in extremis fideliter
 eidem assistamus: & si medicorum judi-
 cio, præsens mortis periculum adesse
 censeatur, Infirmum moneamus, ut
 maturè, antequam rationis usu desti-
 tuatur, Sacramentis supremis, ad iter
 æternitatis communiatur: & demum
 defuncti obitum Confraternitati de-
 nunciemus, ne suffragiis privetur. Si ve-
 rò utrimque, difficultas quædam occur-
 terit, ad eam perrumpendam, expu-
 gnandamque animent nos, non solum
 superdicta rationum verùm etiam lucu-
 lenta Sanctorum magnorum Moysis,
 Dionysij, Basilij, utriusque Gregorij,
 Ambrosij, Augustini, Laurentij Justi-
 niani, aliorumque exempla. Quibus si
 permoti, dictis charitatis & misericor-

diæ officiis, cum amore & suavitate cum zelo & constantia, perfuncti fuerimus; gratissimum Deo obsequium exhibebimus; & Confratribus utilitatem, proximis ædificationem, Angelis lætitiã, nobis gloriam sempiternam comparabimus, secundum illud S. Jacobi Apostoli c. 5. 20. *Qui converti fecerit peccatorem ab errore via sua, salvabit animam suam à morte; & operiet multitudinem peccatorum.* Atque hisce Canonum nostrorum expositionibus coronidem imponimus, ad laudem & gloriam sacrosanctæ Trinitatis; ad gaudium & lætitiã totius Ecclesiæ triumphantis; ad fructum & emolumentum Ecclesiæ militantis: ad solatium & levamen Ecclesiæ, in igne purgante, patientis, ac denique ad meritum, profectum & incrementum universæ nostræ Confraternitatis, Amen.

EPI-

EPILOGUS
& Conclusio.

Habetis, Admodum Reverendi, Eximii & Amplissimi Domini, Canones Confraternitatis, eorundemque Expositiones: reliquum est, ut non solum crebro legatis ac expendatis, verum etiam, quod chartis est impressum, cordibus quoque vestris imprimatis, & id, quod haecenus fortasse executioni mandatum non est, tandem in praxin redigere allaboretis. Atque ut compendio dictorum, memoriae vestrae consulam.

Canon I. Exigit à vobis vitae bonae testimonium: idque merito: Vos enim estis lux mundi: quare *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est.* Matth. c. 5. 14. Vos in Ecclesiis & Parochiis vestris, instar Stellarum, imò instar Solis omnium oculis expositi estis: ac proinde bonae vitae radios diffundite, animasque vo-

bis commissas virtutum (plendoribus illustrate : nam *Eum qui regendos alios suscipit, tantâ decet gloriâ virtutis excellere, ut instar Solis, ceteros velut Stellarum igniculos, in suo fulgore obscuret.* S. Chrysof. hom. 10. in Epist. 1. ad Timoth.

Canon II. Requirit à vobis menstruum pro vivis, hebdomadariam pro defunctis Sacrificium. Nolite fraudare invicem : sed præstate, quam pacti estis, vivis Charitatem, defunctis Misericordiam : Quâ mensurâ mensi fueritis, remetietur vobis : *Beati enim Misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Matth. c. 5.

Canon III. Præscribit officia Præsidum. Videte, ut suum quisque munus cum vigilantia obeat ac ministerium suum impleat. *Qui præest in sollicitudine præsit.* Ad Rom. 12. 8. Atque ut monet S. Gregorius : *Tanquam Speculator in altitudine mentis sedeat, atque vocabulum nominis, ex virtute actionis trahat : in alto debet stare per vitam, ut possit prodesse per providentiam.* Homil. 11.

Ca-

Canon IV. Satisfactionis præstitæ, & & animi perseverandi, indicationem postulat. Utrûmque præstate: Perseverantia enim ut docet Doctor Mellifluus Epist. 129. *Est Nutrix ad meritum, mediatrix ad premium, Amicitiarum nodus, Unitatis vinculum, propugnaculum Sanctitatis. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo: sola est cui eternitas redditur, vel potius quæ eternitati hominem reddit, dicente Domino: Qui perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit.*

Canon V. Crebram exhomologesin & quotidianum suadet sacrificium: Christus ipse invitat, quis emaneat? Nolite tardare, nolite vos excusare; venite accedite, accipite & manducate: erit id ad augendum meritum, ad Dei cultum, ad Angelorum gaudium, vivorum solatium, defunctorum refrigerium, ad virtutis ac sanctitatis incrementum: *Quando enim Sacerdos celebrat, Deum honorat, Angelos lætificat, Ecclesiam ædificat, vivos adjuvat, defunctis requi-*

empræstat, & sese omnium bonorum participem efficit. Thom. Kemp. L. 4. c. 5.

Canon VI. Ebrietatem damnat, Sobrietatem commendat: hanc constanter colite; illam cane pejus & angue fugite. *Fratres Sobrii estote*, ingerit S. Petrus. *Consideratecum*, quantum natura poscat, non quantum cupiditas exoptat: *Circumcide superflua: ede citra crudelitatem; bibe citra ebrietatem.* ait S. Martinus Ep. Bracc.

Canon VII. Lectionem Librorum spiritualium inculcat. Eandem suadet Apostolus: *Attende lectioni* 1. Tim. 4. Igitur cum Augustino, Scripturarum volumina & SS PP. monumenta, aliósque asceticos, *Tolle, lege tolle lege*; ut spiritum Ecclesiasticum inde haurias & imbibas.

Canon VIII. Studium & scientiam officio necessariam præscribit: *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & veritatem ex ore ejus requirent.* Malach. c. 3. Quare ita in studia incumbite, ut monitum Divi Hieronymi impleatis:

Sic

Sic stude tanquam semper victurus, sic vive, tanquam semper moriturus.

Canon IX. Habitum honestum & modestum ordinat, juxta monitum Ecclesiastici c. 11. *In vestitu ne glorieris unquam.* Sed ut docet Apostolus. *Habentes alimenta & quibus tegamur his contenti simus.* 1. Tim. 6.

Canon X. Lectionem sacram in convivii commendat. Legite igitur: quia *Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei.* Legite, ut dum corpus reficitur, animæ quoque refectio sua præbeatur. Legite, & ut monet S. Augustinus, ex lectis, aliquid in ventrem memoriæ demittite; quod postmodum velut animalia munda, cum fructu ruminetis.

Canon XI. Ad Ordinem diei & exactam temporis pretiosi curam excitat: *Fili construa tempus.* Eccli. c. 4. *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non te prætereat.* Eccli. c. 14. 14. *Quia tempus breve, tempus nobile, tempus irrevocabile est, ideoque illud quàm optimè collocate?* *Omne perit tempus,*

quod non Deo, aut rebus ad Deum pertinentibus impenditur. S. F. Borgias.

✠ Canon XII. Proponit frequentiam Orationum: *Vigilate & orate ut non intretis in tentationem.* Matth. 26. 41. *Volo, viros orare in omni loco.* 1. Tim. 2. 8. Si Mundanos, quanto magis Ecclesiasticos, Sacerdotes, Pastores? Hinc orate, petite, quærite, pulsate: *Petite & accipietis, quærite & invenietis; pulsate & aperietis vobis* Lucæ c. 11.

Canon XIII. Hortatur ad annum Exercitiorum spiritualium usum; in quibus considerando ac meditando perpenditur & tractatur vel statûs electio, vel recta muneris impositi administratio, vel morum vitæque correctio, vel fervoris instauratio, vel deniq; ad mortem felicem præparatio. *Ducam eam in solitudinem & loquar ad cor ejus.* Oseæ c. 2. 14. *Quare venite, & audite; quid loquatur in vobis Dominus; Venite seorsum in desertum locum & requiescite pusillum:* Marci c. 6. 31. *simulque Gustate & videte quoniam suavis est Dominus.* Psal. 33. 19.

Canon XIV. Monitoris præscribit electionem. *Consiliarius sit tibi unus de mille.* Eccli. c. 6. 6. Et amicus sincerus, qui fidelis Monitoris partes agat. *Sicut unguento & variis odoribus delectatur cor; ita boni amici consiliis (ac monitis) anima delectabitur.* Proverb. c. 27. 9. *Et quid dulcius, quàm habere amicum, cum quo audeas, ut tecum, omnia loqui? Ab hoc admoneberis libenter, & reprehenderis patienter: Si meritò objurgavit, scito quia profuit: Si immeritò; scito, quia prodesse voluit: non acerba, sed blanda timebis verba.* S. Martinus Bracc. Epist. in Maximis.

Canonum horum atque Expositionum documenta, A. Reverendi Domini, si in praxin deduxeritis; ô quot gratiæ divinæ gradus, quot virtutum actus, quot meritorum cumulos, quot perfectionis & beatitudinis æternæ thesauros inde referetis!

Erunt vobis, tanquam *Columna nubis per diem & columna ignis per noctem* Exodi c. 13. quæ vos per varias deserti hujus ambages non ad terram promis-

S 7 sam,

sam, ad terram lacte & melle manantem, sed ad patriam cœlestem feliciter perducant.

Erunt vobis velut scuta adversus vitia, velut propugnacula adversus peccata, velut amuleta adversus Damnationis pericula. Erunt antemurale Mandatorum Dei & Ecclesiæ statutorum: de quo jure dixerimus illud Isaia c. 26. *Urbs fortitudinis nostræ Sion, Salvator, murus ponetur in ea & antemurale.* Quamdiu hoc antemurale stabit illæsum; illæsus quoque perstabit Murus Mandatorum Dei & Ecclesiæ: ubi verò illud evertetur; ipse quoque murus destruetur secundum illud Thren. c. 2. *Luxitque antemurale, & munus pariter dissipatus est.*

Erunt vobis velut seps aut sepimentum, animæ vestræ vineam circumdans, & à bestiarum incurso protegens. Dominus noster Jesus Christus *Plantavit vineam, & sepem circumdedit ei.* Matth. c. 21. Vineam hæc est Ecclesia, est Ecclesiastica Hierarchia, est Confraternitas nostra, est anima cujusque: Si hanc Ca-

no-

nonum utilissimorum lepem custodieritis, animæ vestræ vinea tuta & incolumis stabit ; si verò eam dissipaveritis ac destruxeritis ; animæ periculum & serpentis stygii morsum haud evadetis : nam *Qui dissipat sepem, mordebit eum coluber.* Eccle. c. 10. 8.

Erunt denique Canones hi præclarissimi, eorundemque Expositiones, instar scalæ Jacob, ad cœlum usque pertingentis. *Vidit Jacob scalam stantem super terram, & cacumen ejus tangens cœlum, ac Deum scalæ innixum.* Gen. c. 28. 12. Scalæ hujus gradus ex mente S. Bernardi & S. Antonini in summa Theolog. p. 3. *Non sunt alii, quàm lectionis, meditationis, mortificationis, aliarumq; similiarum exercitationum.* Et quid obsecro Canones nostri atque eorundem Expositiones aliud exigunt, aut desiderant? Per hanc igitur scalam, ac quatuordecim ejus gradus, alacriter conscendamus : hâc viâ, ad perfectionem sacerdotalem ac pastoraalem ; ac denique ad Deum O. M. scalæ summitati innixum
feli-

feliciter pertingemus: quod pro bonitate sua infinita nobis omnibus largiatur Deus Pater & Filius & Spiritus Sanctus. Amen.

F I N I S.

Omnia ad majorem Dei gloriam,
& animarum salutem.

INDEX

C
II.
III.
IV.
V.
VI.
VI.
V.
IX.
X.
X.
X.
X.
X.